

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

4. rujna 2014.*

„Prethodni postupak – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EZ) br. 1346/2000 – Članak 3. stavak 1. – Pojam ‚tužba koja izravno proizlazi iz stečajnog postupka i koja je s njim tijesno povezana‘ – Uredba (EZ) br. 44/2001 – Članak 1. stavak 2. točka (b) – Pojam ‚stečaj‘ – Tužba stečajnog upravitelja radi isplate potraživanja – Potraživanje nastalo na temelju usluga međunarodnog prijevoza robe – Odnos između Uredbe br. 1346/2000 i br. 44/2001 i Konvencije o ugovoru o međunarodnom prometu cestom (CMR)“

U predmetu C-157/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Litva), odlukom od 20. ožujka 2013., koju je Sud zaprimio 26. ožujka 2013., u postupku

Nickel & Goeldner Spedition GmbH

protiv

„Kintra“ UAB,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Tizzano, predsjednik vijeća, A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger (izvjestitelj) i S. Rodin, suci,

nezavisni odvjetnik: N. Jääskinen,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Nickel & Goeldner Spedition GmbH, F. Heemann, *advokatas*,
- za „Kintra“ UAB, V. Onačko, *advokatas*,
- za litavsku vladu, D. Kriaučiūnas i G. Taluntytė, u svojstvu agenata,
- za njemačku vladu, T. Henze i J. Möller kao i J. Kemper, u svojstvu agenata,
- za švicarsku vladu, M. Jametti, u svojstvu agenta,

* Jezik postupka: litavski

— za Europsku komisiju, A. Steiblyté i M. Wilderspin, u svojstvu agenata,
odlučivši, nakon saslušanja nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez njegovog mišljenja,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavka 1. i članka 44. stavka 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku (SL L 160, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 3.), kao i članka 1. stavka 2. točke (b) i članka 71. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001, L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.).
- 2 Zahtjev je podnesen u okviru spora između Nickel & Goeldner Spedition GmbH (u daljnjem tekstu: Nickel & Goeldner Spedition), društva njemačkog prava i „Kintra“ UAB (u daljnjem tekstu: Kintra), društvo litavskog prava, u stečaju, u kojem se glavni zahtjev odnosio na plaćanje iznosa od 194 077,76 litavskih litasa (LTL) dugovanog za usluge međunarodnog prometa robe.

Pravni okvir

Uredba br. 1346/2000

- 3 U skladu sa svojom uvodnom izjavom 6., Uredba br. 1346/2000 ograničena je na „odredbe koje uređuju ovlaštenje za pokretanje stečajnih postupaka i odluke koje se donose neposredno na temelju stečajnih postupaka, te su tijesno povezane s takvim postupkom.“
- 4 Članak 3. stavak 1. te Uredbe, predmet kojeg je međunarodna nadležnost, postavlja sljedeće osnovno pravilo o nadležnosti:

„Sudovi države članice unutar čijeg državnog područja se nalazi središte dužnikova glavnog interesa imaju nadležnost pri pokretanju stečajnog postupka. U slučaju trgovačkog društva ili pravne osobe, a u nedostatku dokaza o suprotnom, pretpostavlja se da je mjesto njihovog sjedišta ujedno i središte glavnog interesa.“

- 5 Člankom 44. stavkom 3. točkom (a) spomenute uredbe određeno je:

„Ova Uredba ne primjenjuje se:(a)

u bilo kojoj državi članici, dok je to suprotno obvezama koje u vezi sa stečajem proizlaze iz konvencije koju je ta država zaključila s jednom ili više trećih zemalja prije stupanja na snagu ove Uredbe“.

Uredba br. 44/2001

- 6 U skladu s uvodnom izjavom 7. Uredbe br. 44/2001, „područje primjene ove Uredbe mora pokrivati sve najvažnije građanske i trgovačke stvari, osim nekih točno utvrđenih predmeta“.

7 Člankom 1. te Uredbe na sljedeći je način određeno područje njezine primjene:

„1. Ova se Uredba primjenjuje na građanske i trgovačke stvari bez obzira na prirodu sudova. Ne odnosi se na fiskalne, carinske ili administrativne stvari.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:

[...]

(b) stečaj, postupke koji se odnose na likvidaciju nesolventnih trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba, postupke poravnjanja i slične postupke;

[...]“

8 Kad je riječ o pravilima tržišnog natjecanja, člankom 2. stavkom 1. te uredbe propisano je sljedeće osnovno pravilo:

„Uz poštovanje odredaba ove Uredbe, osobama s domicilom u nekoj državi članici sudi se pred sudovima te države članice, bez obzira na njihovo državljanstvo.“

9 U području ugovornog prava, člankom 5. stavkom 1. te Uredbe predviđeno je posebno pravilo koje glasi:

„Osoba s domicilom u državi članici može u drugoj državi članici biti tužena:

1. (a) u stvarima koji [koje] se odnose na ugovore, pred sudom u mjestu u kojemu [je izvršena ili] treba biti izvršena obveza;

(b) u svrhe ove odredbe, osim ako nije drukčije ugovoreno, mjesto izvršenja obveze je:

— u slučaju kupoprodaje robe, mjesto u državi članici u kojemu je, u skladu s ugovorom, roba isporučena ili je trebala biti isporučena,

— u slučaju pružanja usluga, mjesto u državi članici u kojemu su, u skladu s ugovorom, usluge pružene ili su trebale biti pružene;

(c) ako se ne primjenjuje podstavak (b), primjenjuje se podstavak (a).“

10 Člankom 71. stavkom 1. Uredbe br. 44/2001, predmet kojega je odnos s konvencijama koje uređuju posebna pravna područja (u daljnjem tekstu: posebne konvencije) čije su stranke države članice, određeno je:

„Ova Uredba ne utječe ni na koju konvenciju čije su stranke države članice, a koja, s obzirom na neko posebno pravno područje, uređuje nadležnost, priznavanje ili izvršenje sudskih odluka.“

Konvencija CMR

11 Konvencija o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom, potpisana u Ženevi 19. svibnja 1956., kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom potpisanim u Ženevi 5. srpnja 1978. (u daljnjem tekstu: Konvencija CMR), primjenjuje se, sukladno svom članku 1. stavku 1., „na svaki ugovor o prijevozu robe cestom vozilima uz naknadu, kad se mjesta preuzimanja i odredišta [...] nalaze u dvije različite države, od kojih je barem jedna država ugovornica [...] bez obzira na prebivalište i državljanstvo stranaka“.

12 Konvencija CMR je sklopljena u okviru Gospodarske komisije UN-a za Europu. Više od 50 država, uključujući Republiku Litvu, Saveznu Republiku Njemačku i Republiku Francusku pristupilo je Konvenciji CMR.

13 Prema odredbi članka 31. stavka 1. Konvencije CMR:

„Za sve sporove koji proizađu iz prijevoza koji su uređeni ovom konvencijom tužitelj može, osim pred sudovima država ugovornica koje su one odredile zajedničkim sporazumom, postupak pokrenuti i pred sudovima država na čijem području:

(a) tuženik ima svoje uobičajeno boravište, glavno mjesto poslovanja, podružnicu ili zastupstvo preko kojeg je sklopljen ugovor o prijevozu ili

(b) se nalazi mjesto preuzimanja robe ili mjesto odredišta, pri čemu postupak može pokrenuti samo pred tim sudovima.“

Glavni postupak i prethodna pitanja

14 Vilniaus apygardos teismas (regionalni sud u Vilniusu) pokrenuo je 28. svibnja 2009. stečajni postupak nad društvom Kintra, čije je sjedište u Litvi.

15 Stečajni upravitelj društva Kintra podnio je Vilniaus apygardos teismas zahtjev kojim traži da se društvu Nickel & Goeldner Spedition, sa sjedištem u Njemačkoj, naloži plaćanje iznosa od 194 077,76 LTL, dugovanog za usluge međunarodnog prometa robe koje je društvo Kintra pružilo društvu Nickel & Goeldner Spedition, među ostalim, u Francuskoj i Njemačkoj.

16 Prema mišljenju stečajnog upravitelja Kintre, nadležnost Vilniaus apygardos teismas temelji se na članku 14. stavku 3. litavskog Zakona o stečaju poduzetnikâ. Društvo Nickel & Goeldner Spedition osporilo je tu nadležnost ističući da spor ulazi u područje primjene članka 31. Konvencije CMR i Uredbe br. 44/2001.

17 Presudom od 29. kolovoza 2011. Vilniaus apygardos teismas utvrdio je da iz odredaba litavskog Zakona o stečaju poduzetnika i Uredbe br. 1346/2000 proizlazi njegova nadležnost te je prihvatio zahtjev stečajnog upravitelja Kintre.

18 Odlukom od 6. lipnja 2012. Lietuvos apeliacinis teismas (žalbeni sud u Litvi) potvrdio je prvostupanjsku presudu. Ocijenio je da se spor odnosi na stečaj koji je obuhvaćen iznimkom iz članka 1. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 44/2001 te da nadležni sud treba odrediti na temelju članka 3. stavka 1. Uredbe br. 1346/2000 i odredaba litavskog Zakona o stečaju poduzetnika.

19 Odlučujući o žalbi, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (vrhovni sud u Litvi), odlučio je prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li tužbu koju podnese stečajni upravitelj poduzetnika u stečaju, postupajući u interesu vjerovnikâ i s ciljem ponovnog uspostavljanja solventnosti i povećanja imovine poduzetnika u stečaju, kako bi vjerovnici mogli biti isplaćeni u najvećoj mogućoj mjeri – pri čemu valja podsjetiti da isti cilj ima primjerice i tužba stečajnog upravitelja za pobijanje pravnih radnji (paulijanska tužba), a za koju je ocijenjeno da je tijesno povezana sa stečajnim postupkom – imajući u vidu da se u ovom slučaju zahtijeva isplata na temelju Konvencije CMR i litavskog građanskog zakonika (opća pravila građanskog prava), potraživanja nastalog na temelju usluga međunarodnog prijevoza robe, smatrati tijesno povezanom sa stečajnim postupkom nad tužiteljem, treba li sud nadležan za odlučivanje o toj tužbi odrediti na temelju pravila Uredbe br. 1346/2000 i je li ta tužba obuhvaćena iznimkom od primjene Uredbe br. 44/2001?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, Lietuvos aukščiausiasis teismas traži od Suda da pojasni treba li, kad je obveza o kojoj je riječ (u ovom slučaju obveza tuženika zbog neispunjenja njegovih ugovornih obveza prema tužitelju nad kojim je otvoren stečaj – obveza podmirenja dugovanja nastalog na temelju usluga međunarodnog prijevoza robe, zajedno sa zateznim kamatama) nastala prije otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem, na temelju članka 44. stavka 3. točke (a) Uredbe br. 1346/2000 ne primijeniti tu uredbu, s obzirom na to da nadležni sud za odlučivanje o tom sporu treba odrediti u skladu s člankom 31. Konvencije CMR kao posebne konvencije?
3. Ako je odgovor na prvo pitanje niječan i ako ovaj spor ulazi u područje primjene Uredbe br. 44/2001, Lietuvos aukščiausiasis teismas traži od Suda da pojasni treba li u ovom slučaju, ako članak 31. stavak 1. Konvencije CMR i članak 2. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 nisu u suprotnosti te ako se utvrdi da spor ulazi u područje primjene Konvencije CMR (kao posebne konvencije), pri određivanju države čiji su sudovi nadležni za odlučivanje o sporu o kojem je riječ primijeniti pravila iz članka 31. spomenute Konvencije, pod uvjetom da pravila iz članka 31. stavka 1. Konvencije CMR nisu u suprotnosti s glavnim ciljevima Uredbe br. 44/2001, da ne dovode do rezultata koji su manje povoljni za ostvarenje pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta i da su dovoljno jasna i precizna?“

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 20 Svojim prvim pitanjem, sud koji je uputio zahtjev u biti pita ulazi li tužba radi isplate potraživanja nastalog pružanjem usluga prijevoza, koju podnese stečajni upravitelj poduzetnika u stečaju, imenovan u okviru stečajnog postupka pokrenutog u jednoj državi članici, protiv korisnika tih usluga, koji ima sjedište u drugoj državi članici, u područje primjene Uredbe br. 1346/2000 ili Uredbe br. 44/2001.
- 21 S tim u vezi, valja podsjetiti da je, oslanjajući se osobito na pripreme radove vezane uz Konvenciju od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 1972, L 299, str. 32.), čiji sadržaj preuzima Uredba br. 44/2001, Sud presudio da tu posljednju uredbu, kao i Uredbu br. 1346/2000 treba tumačiti na način da se izbjegnu sva preklapanja pravnih pravila koja ti tekstovi propisuju, kao i sve pravne praznine. Slijedom toga, tužbe koje su, na temelju članka 1. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 44/2001, isključene iz njezinog područja primjene jer spadaju u područje „stečaja, postupaka koji se odnose na likvidaciju nesolventnih trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba, postupaka poravnanja i sličnih postupaka“, ulaze u područje primjene Uredbe br. 1346/2000. S druge strane, tužbe koje ne ulaze u područje primjene članka 3. stavka 1. Uredbe br. 1346/2000 ulaze u područje primjene Uredbe br. 44/2001 (presuda F-Tex, C-213/10, EU:C:2012:215, t. 21., 29. i 48.).
- 22 Sud je također istaknuo da je, kao što to proizlazi i iz uvodne izjave 7. Uredbe br. 44/2001, namjera zakonodavca Unije bila zadržati široko shvaćanje „građanske i trgovačke stvari“ iz članka 1. stavka 1. te Uredbe i, slijedom toga, široko područje njezine primjene. S druge strane, područje primjene Uredbe br. 1346/2000, u skladu s uvodnom izjavom 6. te uredbe, ne smije se široko tumačiti (presuda German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, t. 23. do 25.).
- 23 Na temelju tih načela Sud je presudio da su samo tužbe koje izravno proizlaze iz stečajnog postupka i koje su s njime tijesno povezane isključene iz područja primjene Uredbe br. 44/2001. Slijedom toga, samo takve tužbe ulaze u područje primjene Uredbe br. 1346/2000 (presuda F-Tex, EU:C:2012:215, t. 23. i 29. i navedena sudska praksa).

- 24 Kad je riječ o provedbi te distinkcije, Sud je ocijenio da tužbu radi isplate potraživanja stečajne mase, koju u francuskom pravu stečajni upravitelj može podnijeti protiv odgovornih osoba društva, treba smatrati tužbom koja izravno proizlazi iz stečajnog postupka i koja je s njim tijesno povezana. Takvo je utvrđenje u suštini utemeljio na razlogu da su pravna osnova te tužbe odredbe koje odstupaju od općih pravila građanskog prava (vidjeti, u okviru Konvencije od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, presudu *Gourdain*, 133/78, EU:C:1979:49, t. 4. do 6.). Sličnu je ocjenu Sud dao i kad je riječ o tužbi za pobijanje pravnih radnji, koju u njemačkom pravu stečajni upravitelj može podnijeti kako bi osporio radnje štetne za vjerovnike, a izvršene prije pokretanja stečajnog postupka. Sud je u tom kontekstu naglasio da se tužba temelji na nacionalnim pravilima o stečajnom postupku (presuda *Seagon*, C-339/07, EU:C:2009:83, t. 16.).
- 25 S druge strane, Sud je ocijenio da u slučaju tužbe podnesene na temelju klauzule o pridržaju prava vlasništva protiv stečajnog upravitelja ne postoji dovoljno izravna i tijesna povezanost sa stečajnim postupkom, s obzirom na to da je pravno pitanje o kojem je riječ u takvoj tužbi neovisno o pokretanju stečajnog postupka (presuda *German Graphics Graphische Maschinen*, EU:C:2009:544, t. 30. i 31.). Također je ocijenjeno da, tužba koju tužitelj podnese na temelju ustupa potraživanja koje je odobrio stečajni upravitelj i koje se odnosi na pravo pobijanja pravnih radnji kojim potonji raspolaže na temelju njemačkog stečajnog prava, nije tijesno povezana sa stečajnim postupkom. S tim u vezi, Sud je naglasio da se na cesionarovo izvršavanje ustupljenog prava primjenjuju pravila različita od onih koja se primjenjuju u okviru stečajnog postupka (presuda *F-Text*, EU:C:2012:215, t. 41. i 42.).
- 26 Iz te sudske prakse proizlazi da je Sud u svojoj ocjeni doista uzeo u obzir činjenicu da su različite vrste tužbi o kojima je odlučivao podnesene u vezi sa stečajnim postupkom. Sud je međutim u svakom pojedinom slučaju utvrđivao, prije svega, spada li pravna osnova tužbe o kojoj je riječ u područje stečajnog prava ili koje drugo pravno područje.
- 27 Iz navedenog proizlazi da mjerodavni kriterij Suda za utvrđivanje pravnog područja u koje spada neka tužba nije njezin postupovni kontekst, već pravna osnova. U skladu s tim pristupom, treba ispitati proizlazi li pravo ili obveza koja je osnova tužbe iz općih pravila građanskog i trgovačkog prava ili posebnih pravila o odstupanjima koja vrijede za stečajni postupak.
- 28 Tužba o kojoj je riječ u glavnom postupku nedvojbeno je tužba radi isplate potraživanja nastalog pružanjem usluga na temelju ugovora o prijevozu. Tu je tužbu mogao podnijeti sam vjerovnik, prije nego što je nad njim otvoren stečajni postupak, u kojem bi se slučaju na nju primjenjivala pravila o sudskoj nadležnosti koja vrijede u građanskim ili trgovačkim stvarima.
- 29 Činjenicom da je, nakon što je nad pružateljem usluga otvoren stečajni postupak, stečajni upravitelj imenovan u tom postupku podnio tužbu radi isplate te da isti postupa u interesu vjerovnika sadržajno se ne mijenja narav potraživanja o kojem je riječ, te se na nj primjenjuju ista materijalnoppravna pravila.
- 30 Imajući u vidu navedeno, valja ustvrditi da u tužbi o kojoj je riječ u glavnom postupku ne postoji izravna povezanost sa stečajnim postupkom otvorenim nad tužiteljem.
- 31 Slijedom toga, i bez potrebe ispitivanja je li ta tužba tijesno povezana sa stečajnim postupkom, valja zaključiti da ona ne ulazi u područje primjene članka 3. stavka 1. Uredbe br. 1346/2000 i da, također, ne spada u pravno područje stečaja, u smislu članka 1. stavka 2. točke (b) Uredbe br. 44/2001.
- 32 Stoga na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 1. stavak 1. Uredbe br. 44/2001 treba tumačiti na način da tužba radi isplate potraživanja nastalog pružanjem usluga prijevoza koju podnese stečajni upravitelj poduzetnika u stečaju, imenovan u okviru stečajnog postupka pokrenutog u jednoj državi članici, protiv korisnika tih usluga, koji ima sjedište u drugoj državi članici, ulazi u područje „građanske i trgovačke stvari“ u smislu te odredbe.

Drugo pitanje

- 33 Drugo pitanje postavljeno je samo za slučaj ocjene da glavni postupak ulazi u područje primjene Uredbe br. 1346/2000.
- 34 Uzimajući u obzir odgovor na prvo pitanje, nije potrebno odgovoriti na drugo pitanje.

Treće pitanje

- 35 Trećim pitanjem, sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati može li država članica, u slučaju da spor ulazi u područje primjene i Uredbe br. 44/2001 i Konvencije CMR, na temelju članka 71. stavka 1. te uredbe, primijeniti pravila sudske nadležnosti koja predviđa Konvencija CMR, a ne ona koja predviđa spomenuta uredba.
- 36 Iako iz odgovora na prvo pitanje proizlazi da glavni postupak ulazi u područje primjene Uredbe br. 44/2001, sud koji je uputio zahtjev, koji je jedini nadležan ocjenjivati činjenice, treba provjeriti udovoljavaju li usluge prijevoza koje su predmet zahtjeva za isplatu o kojem se pred njim vodi spor uvjetima primjene Konvencije CMR, navedenima u njezinom članku 1.
- 37 Ako sud koji je uputio zahtjev dođe do takvog zaključka, valja podsjetiti da, sukladno tumačenju članka 71. Uredbe br. 44/2001 koje je dao Sud, pravila o sudskoj nadležnosti, priznanju ili izvršenju odluka predviđena posebnim konvencijama kojih su države članice već bile stranke u trenutku stupanja na snagu te uredbe, u pravilu dovode do izuzimanja od primjene odredaba te uredbe koje uređuju isto pitanje (presuda TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, t. 39., 45. do 48.). Konvencija o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom, kojoj je Republika Litva pristupila 1993. jedna je od posebnih konvencija o kojima je riječ u toj odredbi.
- 38 Međutim, Sud je pojasnio da, u područjima uređenima posebnim konvencijama, primjena njima predviđenih pravila ne smije biti u suprotnosti s načelima na kojima počiva pravosudna suradnja u građanskim i trgovačkim stvarima u okviru Europske unije, poput načela iz uvodnih izjava 6., 11., 12. i 15. do 17. Uredbe br. 44/2001, slobodnog protoka sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, predvidljivosti nadležnih sudova i slijedom toga pravne sigurnosti za pravne subjekte, dobrog sudovanja, maksimalnog smanjenja rizika istovremenih postupaka kao i međusobnog povjerenja u pravosuđe u okviru Unije (presude TNT Express Nederland, EU:C:2010:243, t. 49. i Nipponkoa Insurance Co. (Europa), C-452/12, EU:C:2013:858, t. 36.).
- 39 Glede pravila o kojima je riječ u trećem pitanju, odnosno pravila sudske nadležnosti iz članka 31. stavka 1. Konvencije CMR, iz te odredbe proizlazi osobito da tužitelj može izabrati između sudova države u kojoj tuženik ima svoje uobičajeno boravište, sudova države preuzimanja robe i sudova države odredišta.
- 40 Takva mogućnost dana tužitelju u biti odgovara mogućnosti koju predviđa Uredba br. 44/2001. Naime, kad je riječ o ugovornom pravu, tužitelj može, na temelju članka 2. stavka 1. i članka 5. stavka 1. te Uredbe, izabrati između sudova države članice u kojoj tuženik ima domicil i sudova u mjestu u kojem je obveza koja je osnova zahtjeva izvršena ili treba biti izvršena. Kad je riječ o ugovoru o prijevozu, koji spada u ugovore o pružanju usluga (vidjeti u tom smislu presudu Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, t. 29. i 30.), to je mjesto, u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (b) drugom alinejom spomenute uredbe, mjesto u državi članici u kojoj su na temelju ugovora usluge pružene ili trebale biti pružene.
- 41 Točno je da članak 5. stavak 1. točka (b) druga alineja Uredbe br. 44/2001, u kojem je navedeno samo jedno mjesto izvršenja obveze, tužitelju daje uži izbor u odnosu na članak 31. stavak 1. Konvencije CMR koji mu omogućuje izabrati između mjesta preuzimanja i mjesta odredišta robe. Međutim, ta okolnost ne dovodi u pitanje spojivost članka 31. stavka 1. Konvencije CMR s načelima na kojima

počiva pravosudna suradnja u građanskim i trgovačkim stvarima u okviru Unije. Sud je, naime, kad je riječ o ugovorima o prijevozu, potvrdio da u određenim situacijama tužitelj može izabrati između sudova u mjestu polazišta i sudova u mjestu odredišta. S tim u vezi, Sud je naglasio da takvo pravo izbora priznato tužitelju udovoljava kako kriteriju blizine tako i zahtjevu predvidljivosti jer omogućava i tužitelju i tuženiku da lako utvrde nadležne sudove. Također, ona je u skladu s ciljem pravne sigurnosti, s obzirom na to da je izbor tužitelja, u okviru članka 5. stavka 1. točke (b) druge rečenice ograničen na dva suda (presuda Rehder, EU:C:2009:439, t. 45.).

- 42 Imajući u vidu prethodno navedeno, na treće pitanje valja odgovoriti da članak 71. Uredbe br. 44/2001 treba tumačiti na način da, u slučaju da spor ulazi u područje primjene i spomenute uredbe i Konvencije CMR, država članica može, u skladu s člankom 71. stavkom 1. te uredbe, primijeniti pravila o sudskoj nadležnosti predviđena člankom 31. stavkom 1. Konvencije CMR.

Troškovi

- 43 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 1. stavak 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da tužba radi isplate potraživanja nastalog pružanjem usluga prijevoza koju podnese stečajni upravitelj poduzetnika u stečaju, imenovan u okviru stečajnog postupka pokrenutog u jednoj državi članici, protiv korisnika tih usluga, koji ima sjedište u drugoj državi članici, ulazi u područje „građanske i trgovačke stvari“ u smislu te odredbe.**
- 2. Članak 71. Uredbe br. 44/2001 treba tumačiti na način da, u slučaju da spor ulazi u područje primjene i spomenute uredbe i Konvencije o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom, potpisane u Ženevi 19. svibnja 1956., kako je izmijenjena i dopunjena Protokolom potpisanim u Ženevi 5. srpnja 1978., država članica može, u skladu s člankom 71. stavkom 1. navedene uredbe, primijeniti pravila o sudskoj nadležnosti predviđena člankom 31. stavkom 1. navedene konvencije.**

Potpisi